

57. ZASADY OPRACOWANIA MAP ROZMIESZCZENIA ZŁÓŻ KOPALIN W POLSCE

Mapy rozmieszczenia złóż zostały opracowane na podstawie kartometrycznych baz danych zgromadzonych w systemie MIDAS. Zasady tworzenia kartometrycznych baz danych polegają na gromadzeniu punktów konturowych granic złóż, a także obszarów i terenów górniczych w układzie państwowym "1992". Zgromadzone dane stanowią wynik transformacji współrzędnych z układów "1942", "1965", "2000" oraz układów lokalnych. W przypadku map w skalach 1 : 500 000 i 1 : 1 000 000 zastosowano do wyliczeń współrzędnych Albersa algorytm własny, opracowany w PIG. Przy wykonywaniu map wykorzystano głównie programy GIS - SINUS zintegrowane dla potrzeb systemu MIDAS.

Zespół map rozmieszczenia złóż kopalin (wg stanu na 31.XII.2009 rok) obejmuje pięć wycinkowych map w skali 1 : 200 000, dwie w skali 1 : 500 000 oraz siedem map Polski w skali 1 : 1 000 000. Uwzględniono na nich aktualny podział administracyjny kraju.

Na mapach w skali 1 : 200 000 przedstawiono:

- 1) Górnośląskie Zagłębie Węglowe - Mapa rozmieszczenia złóż węgla kamiennego (Zał. 4),
- 2) Lubelskie Zagłębie Węglowe - Mapa rozmieszczenia złóż węgla kamiennego (Zał. 5),
- 3) Mapa rozmieszczenia złóż rud miedzi (Zał. 6),
- 4) Mapa rozmieszczenia złóż rud cynku i ołowiu (Zał. 7),
- 5) Mapa rozmieszczenia złóż siarki rodzimej (Zał. 8).

Na mapach wymienionych powyżej, lokalizacja wyznaczona jest granicami konturów złóż. Ponadto mapy zawierają informację dotyczącą stanu zagospodarowania. Mapa rozmieszczenia złóż węgla kamiennego (GZW) określa również przynależność poszczególnych kopalń do istniejących spółek węglowych oraz wydzielonych podmiotów gospodarczych. Drugą grupę stanowią mapy wykonane w skali 1 : 500 000:

- 1) Mapa rozmieszczenia złóż kamieni łamanych i blocznych w Polsce południowo-zachodniej (Zał. 10),
- 2) Mapa rozmieszczenia złóż kamieni łamanych i blocznych w Polsce południowo-wschodniej (Zał. 11).

Trzecią grupę stanowią mapy wykonane w skali 1 : 1 000 000:

- 1) Mapa rozmieszczenia złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w Polsce (Zał. 1),
- 2) Mapa rozmieszczenia złóż węgla kamiennych, brunatnych oraz torfów w Polsce (Zał. 2),
- 3) Mapa rozmieszczenia złóż rud metali i surowców chemicznych w Polsce (Zał. 3),
- 4) Mapa rozmieszczenia złóż surowców skalnych zwięzłych w Polsce (bez kamieni drogowych i budowlanych) (Zał. 9),
- 5) Mapa rozmieszczenia złóż surowców ceramicznych i ogniotrwałych w Polsce (bez ceramiki budowlanej) (Zał. 12),
- 6) Mapa rozmieszczenia złóż surowców ilastych w Polsce (Zał. 13),
- 7) Mapa rozmieszczenia złóż kopalin okruchowych w Polsce (Zał. 14).

Na mapach w skali 1 : 500 000 oraz 1 : 1 000 000 lokalizacja złóż przedstawiona jest przy pomocy graficznych znaków umownych z wyróżnieniem złóż zaliczonych do kopalin

podstawowych. Środki ciężkości złóż zostały obliczone ze współrzędnych punktów konturowych, pochodzących z dokumentacji geologicznych lub Rejestru Obszarów Górniczych.

Na mapach zaznaczono informacje dotyczące stanu zagospodarowania oraz wielkości zasobów.

Mapa rozmieszczenia złóż węgla kamiennych, brunatnych oraz torfów (Zał. 2) prezentuje obszary występowania wymienionych kopalin. Lokalizacja złóż węgla kamiennych wyznaczona została granicami konturów złóż, natomiast węgla brunatnych i torfów przy pomocy umownych znaków. W przypadku torfów dodatkowo wyróżniono borowiny (torfy stosowane w lecznictwie).

Mapa rozmieszczenia złóż rud metali i surowców chemicznych (Zał. 3) zawiera obszary występowania rud miedzi, niklu, cynku i ołowiu a także siarki rodzimej, soli kamiennej i potasowej oraz barytu.

Mapa rozmieszczenia złóż surowców skalnych zwięzłych (bez kamieni łamanych i blocznych) (Zał. 9) prezentuje złoża dolomitu, kwarcu żyłowego, gipsu i anhydrytu, surowca skaleniowego, wapieni i margli dla przemysłu wapienniczego i cementowego oraz kredy jeziornej i piaszczystej. W przypadku wapieni i margli dla przemysłu cementowego i wapienniczego na mapie nie uwzględniono złóż o zasobach mniejszych od 10 mln ton. Zabieg ten okazał się niezbędny w celu poprawienia czytelności mapy.

Mapy rozmieszczenia złóż kamieni łamanych i blocznych (Zał. 10, 11) uwzględniają pochodzenie osadowe, magmowe i metamorficzne kamieni oraz określają ich typy litologiczne. Z uwagi na znaczne zagęszczenie złóż w Polsce południowej zrezygnowano z prezentacji złóż o zasobach mniejszych od 10 mln ton (oprócz kamieni drogowych i budowlanych zaliczonych do kopalin podstawowych).

Mapa rozmieszczenia złóż surowców ceramicznych i ogniotrwałych (bez ceramiki budowlanej) (Zał. 12) prezentuje lokalizację złóż glin ceramicznych i ogniotrwałych, surowców kaolinowych, łupków fylitowych, kwarcytowych i łyszczkowych, kwarcytów ogniotrwałych oraz piasków formierskich.

Mapa rozmieszczenia złóż surowców ilastych (Zał. 13) zawiera lokalizację złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz surowców ilastych do produkcji kruszywa lekkiego i cementu. Z uwagi na znaczne zagęszczenie złóż występujących w rejonach: częstochowskim, katowickim i tarnobrzeskim, na mapie zrezygnowano z umieszczania nazw złóż i wprowadzono ich opis numeryczny. Nazwy złóż przypisane do konkretnego numeru wyszczególniono w legendzie mapy.

Mapa rozmieszczenia złóż kopalin okrucowych (Zał. 14) zawiera informacje dotyczące lokalizacji złóż surowców szklarskich, piasków kwarcowych do produkcji betonów komórkowych, piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej, piasków podsadzkowych, żwirków filtracyjnych oraz kruszyw piaszczystych i żwirowych. W przypadku ostatniej kopaliny zrezygnowano z prezentacji małych złóż o zasobach poniżej 2 mln ton.

Atlas map rozmieszczenia złóż wg stanu na 31.XII.2009 rok znajduje się w Centralnym Archiwum Geologicznym Państwowego Instytutu Geologicznego (Warszawa, ul. Rakowiecka 4). Pojedyncze mapy mogą być wyplotowane na indywidualne zamówienie zainteresowanych.

Opracował: Dariusz Siekiera